

přišli-li k němu členové pokladny, žádající, aby byli léčeni jako soukromí pacienti, věděti, že léčí členy pokladny, a byl proto zajisté oprávněn žádati od těchto pacientů honorář, odpovídající léčení osob soukromých. Byl-li tento honorář vyšší než tarif žalované strany, nemůže se žalovaná strana cítiti poškozenou a nelze o nějaké škodě její mluvit, když sama v oběžníku vyzývala své členy, aby chodili k lékařům jako osoby soukromé, a žádali, by s nimi také tak se jednalo, a když výslovně prohlašovala, že účty nebude platiti lékařům, nýbrž svým členům. Tímto svým jednáním jmenovitě výzvou, aby členové pokladny neudávali, že jsou členy pokladny, znemožnila žalovaná strana žalobci, aby účtoval za jich léčení obvyklý tarif, a nemůže proto z důvodu náhrady škody žádati na něm zpět to, co mu jeho soukromými pacienty bylo jako jeho zasloužený honorář zapláceno, a co ona s v ý m členům k vyrovnání lékařského účtu vydala.

Čís. 3563.

Tím, že bylo zboží zasláno do místa kupitelova závodu, nestalo se toto místo splništěm prodatelova závazku.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 1345/23.)

Žalobě majitele uhelného dolu v Dobřanech na majitele cihelny v Nýrsku o zaplacení kupní ceny za dodaný vagon uhlí bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalovaný vytýká, že odvolací soud nesprávně posoudil věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), uznáv za splniště Dobřany, nikoli Nýrsko. Výtka jest neodůvodněna. Není sporu o tom, že žalobce měl objednané uhlí dle úmluvy zaslati do stanice Nýrska, ale tím se Nýrsko nestalo splništěm žalobcova závazku, nýbrž pouze místem určení, jak odvolací soud správně vyložil. Ani z povahy a účelu věci neplyne, že splništěm bylo Nýrsko, neboť okolnost, že žalovaný potřeboval uhlí pro svou cihelnu v Nýrsku a že to sdělil žalobci, byla pouze důvodem, proč uhlí mělo právě do Nýrska býti zasláno, ale neměla významu potud, že žalobce měl v Nýrsku splniti svůj závazek, t. j. dodání uhlí. Zůstalo tedy při splnění zákonném, a o tom, že jím byly Dobřany, kde žalobce má svůj závod, nelze pochybovati, ať se již použije §u 905 obč. zák. nebo čl. 324 obch. zák. Není-li splniště Nýrsko, padají tím ovšem důsledky, jež žalovaný z opačného předpokladu odvozuje. Ostatně nemá tu ani rozhodujícího významu otázka splniště, nýbrž otázka, zda může žalobce požadovati cenu, kterou mělo uhlí v době zaslání (5. února 1921), či cenu uhlí v době, kdy bylo znalci ohledáno (14. března 1922). Obě ceny rozcházejí se dle znaleckého posudku hlavně proto, že mezi 5. únorem 1921 a 14. březnem 1922 jednak cena uhlí vůbec klesla, jednak jakost dodaného uhlí dalším ležením se zhoršila. Ježto však žalobce

časově vyhověl svému závazku a uhlí bylo určeno ke spotřebě v cihelně žalovaného, nikoli k tomu, by v kolně bylo uschováno, jde jak povšechný pokles cen uhlí, tak i zhoršení jakosti uhlí dodaného na vrub žalovaného a platí proto ceny ze dne 5. února 1921, nikoli ze dne 14. března 1922. Základní cena dne 5. února 1921 byla však dle znaleckého posudku v Dobřanech i v Nýrsku (loco vagon Dobřany a loco stanice Nýrsko) stejná, totiž 25 Kč za 1 q; z této základní ceny právem nižší soudy vycházely a právem k ní připočítaly tehdy přípustné přírázky.

Čís. 3564. —

Manželka, jejíž manželství bylo bez předchozího rozvodu rozloučeno za platnosti novely o právu manželském, nemá podle §u 19 novely proti manželi nároku na výživné.

Dvorský dekret ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s., neplatí při rozluce manželství.

Z toho, že bývalý manžel poskytuje rozloučené manželce z ochoty výživné, nemůže manželka dovozovati pro sebe žádných práv.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 1623/23.)

Rozloučená manželka domáhala se na svém bývalém manželi placení výživného týdně 100 Kč. Procesní soud prvé stolice přiznal žalobkyni 60 Kč týdně, odvolací soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pokud jde o nárok na výživné, souhlasí nejvyšší soud zúplna s názorem odvolacího soudu, že pro přiřknutí nároku tohoto nelze obdobně použití dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s. Manželství stran bylo rozloučeno z původu, totiž bez předchozího rozvodu, již za platnosti nového manželského práva z viny obou stran pro hluboký rozvrat manželství, na němž — jak rozsudky všech tří stolic bylo zjištěno — nese hlavní a převážnou vinu dovolatelka. Již z tohoto důvodu musilo by býti uvažováno, zda dovolatelce bylo by lze přiznati ohledy právní slušnosti, z nichž vyplývá intence cit. dvorského dekretu. Normy tohoto dvor. dekretu však nelze obdobně vůbec použití na případ rozluky, neboť tento zákonný předpis je vydán výslovně jen pro případ oboustranně zaviněného rozvodu a to jako norma povahy eminentně vyjimečné, jako výslovná úchylnka od práva obecně platného a jen pro případy, které dle povahy dotyčných poměrů a dle zřejmých důvodů právní příslušnosti mohou býti uznány za vhodné pro přiznání této právní výhody. Jaké právní důsledky nastávají rozlukou manželství z oboustranné viny, jest v zákoně přesně a jasně vytčeno a není tedy místa pro obdobné použití jiných právních ustanovení tím méně, když se jedná o ustanovení povahy zcela vyjimečné a ustanovení pro právní poměr, který se základně liší od onoho, pro nějž jedině zamýšleno bylo. Rozvodem ruší se pouze manželské společenství, bezvinná manželka